Kochani temat przewodni na bieżący tydzień to **„Opowieści czterech wiatrów”.**
Jak się domyślacie będziemy omawiać zagadnienia dotyczące żywiołu powietrza. Rozmawialiśmy już w tym roku o żywiole wody, ognia, ziemi i teraz o żywiole jakim jest powietrze. Mamy nadzieję, że na koniec roku będziecie ekspertami w dziedzinie czterech żywiołów ☺.

Poniedziałek 11.05.2020 r.

Temat: „Skąd się bierze wiatr?”
1. „Cztery wiatry” – wysłuchanie przez dzieci wiersza L. J. Kerna

Cztery wiatry
Z czterech stron świata
Bez najmniejszego powodu
Stanęły do zawodów.
Wystartujemy, jak tylko zadnieje
I zobaczymy, kto szybciej wieje.
Na znak dany przez Słońce
Ruszyły jak cztery zające,
Zające okropnie wyjące.
Południowy z południa,
Północny z północy,
Zachodni z zachodu,
A wschodni ze wschodu.
Miał wygrać ten, co pierwszy
Pojawi się w środku,
Emocje więc były wielkie,
Jak w totolotku.
Skończyło się jednak bardzo niemiło,
A to dlatego, że wiały z jednakową siłą.
Bo każdy z wiatrów przez cały czas
Dął do utraty tchu,
Na pełny gaz.
Wpadły na metę z czterech stron jednocześnie
I zderzyły się,
I potłukły się bardzo boleśnie.
Teraz każdy ma guzy i potworne siniaki…
Poznaje się je po tym,
Że bardzo jęczy wiatr taki.
Ludwik Jerzy Kern

Po wysłuchaniu utworu proponujemy rozmowę z dziećmi na temat jego treści, można zadawać pytania pomocnicze, np. Ile wiatrów stanęło do zawodów? Jak nazywały się wiatry? Z jaką siłą wiały wiatry? Jak zakończył się wyścig wiatrów? Czy któryś wiatr wygrał? Odnalezienie przez dzieci elementów humorystycznych wiersza oraz elementów realnych i fantastycznych.
Zaprezentowanie i wyjaśnienie działania róży wiatrów.

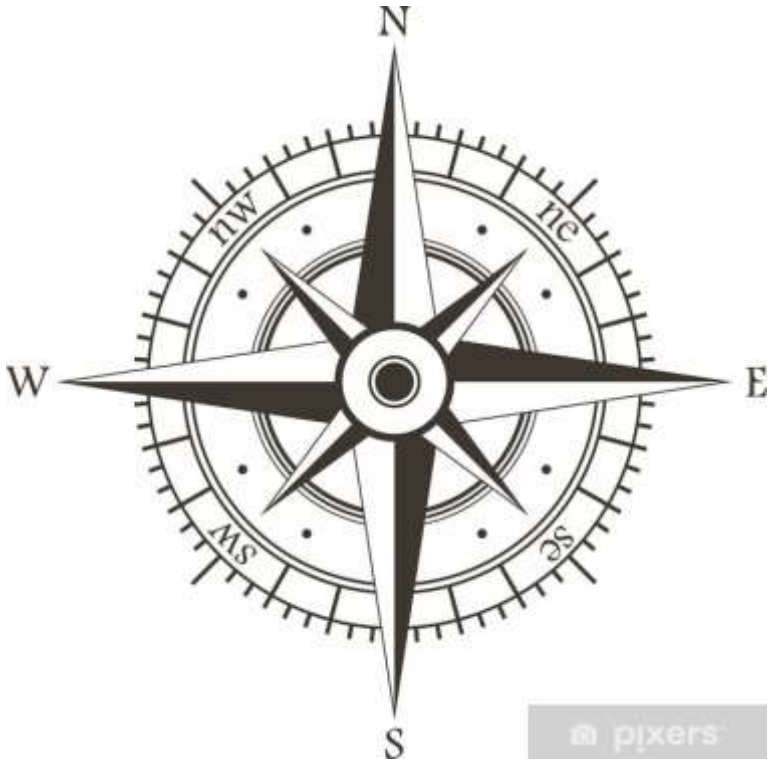

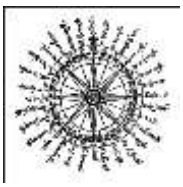

Czym jest róża wiatrów?

Róża wiatrów, inaczej róża kompasowa, to okrągła tarcza z podziałką i kierunkami zaznaczonymi według stron świata. Była ona nanoszona na mapy morskie i za jej pomocą wskazywane były kierunki wiatrów. Żeglarze stosowali ją jeszcze przed wprowadzeniem kompasów magnetycznych, które ostatecznie wyparły różę wiatrów w tej postaci. Dlatego też późniejsze pojawianie się róży wiatrów w różnych źródłach było tylko ozdobą. Nazwa ta odnosi się również do graficznego przedstawienia dotyczących kierunku wiatru i prędkości wiatrów, występujących w różnych miejscach na kuli ziemskiej.

Czy nasze wiatry z wiersza miały wymyślone przez poetę nazwy? Nie, to prawdziwe nazwy wiejących na kuli ziemskiej wiatrów. Wiatr to ruch powietrza. Powstaje wtedy, gdy powietrze cieplejsze robi się lżejsze i unosi się do góry, a w jego miejsce napływa powietrze chłodniejsze. Wiatr może wiać z różnych stron.

Kierunek wiatru decyduje o pogodzie i napływających masach powietrza ciepłego, zimnego lub o umiarkowanej temperaturze. W zależności od kierunku, z jakiego wieje, wiatr niesie ze sobą masy powietrza określonego typu, np. ***wiatr północny*** *znad morza jest wilgotny i chłodny – zimą przynosi opady śniegu, a latem – deszczu (podobnie jak zachodni). Natomiast* ***wiatr z południa*** *jest zazwyczaj ciepły i suchy, podobnie jak* ***wschodni****, kontynentalny – latem gwarantuje wysokie temperatury, upały i dobrą pogodę, zimą zaś mróz i niebo bez opadów.*

Rodzajów i typów wiatrów jest bardzo dużo, zależą one od miejsc, w których powstają (np. w rejonach górskich, morskich, na pustyni), od pory roku, od klimatu.

Jak wiecie wiatr też może wiać z różną siłą, są wiatry słabsze ale i bardzo bardzo silne. Są wiatry ciepłe, zimne, stałe, zmienne…

Popatrzcie na obrazki, takimi przyrządami mierzy się siłę i kierunek wiatru.

rękaw

wiatromierz

Anemometr
(wiatromierz)

ultradźwiękowy wiatromierz

2. **„Z której strony wieje?”** – zabawa ruchowa doskonaląca orientację w przestrzeni i w schemacie ciała, utrwalenie umiejętności rozpoznawania i określania kierunków. Dzieci trzymają w ręku tasiemkę, chusteczkę lub kawałek materiału. Dorosły opowiada o wietrze wiejącym w różnych kierunkach: raz w prawą, raz w lewą stronę. Zadaniem dzieci jest zilustrowanie ruchem słów opowiadającego i przełożenie chorągiewki do odpowiedniej ręki, prawej albo lewej (dla ułatwienia można na lewy nadgarstek założyć dziecku frotkę, tasiemkę lub nitkę).

3. **„Wiatr, wichura, wietrzysko"** – ćwiczenia językowe: zadaniem dzieci jest dokończenie zdania rozpoczętego przez dorosłego, np.:
   - Wiatr to…
   - Gdy wieje silny wiatr…
   - Balon…
   - Mój latawiec…
   - Żaglówka płynie, bo…
   - Lekki wiatr poruszył…

   itp.
4. **„Ale wieje!”-** propozycja zabawy słuchowej: poszukajcie w domu lub na spacerze przedmiotów, które mogą imitować, czyli naśladować odgłos wiejącego wiatru. Może to być lekki, przyjemny wiaterek, umiarkowany lub trąba powietrzna!

5. **„Skąd ten wiatr?”** – film rysunkowy z serii „Biuro detektywistycznie Hip Hip Hurra” zatytułowany „Skąd ten wiatr?”

https://youtu.be/DPlcLAPp2T0

6. **„Wiatry na Ziemi”** – prezentacja pokazująca, jak wygląda ruch powietrza na naszej planecie, czyli wiatry na poszczególnych kontynentach po naciśnięciu ctrl + kliknięcie (można przy pomocy myszki „kręcić” kulą ziemską ☺).

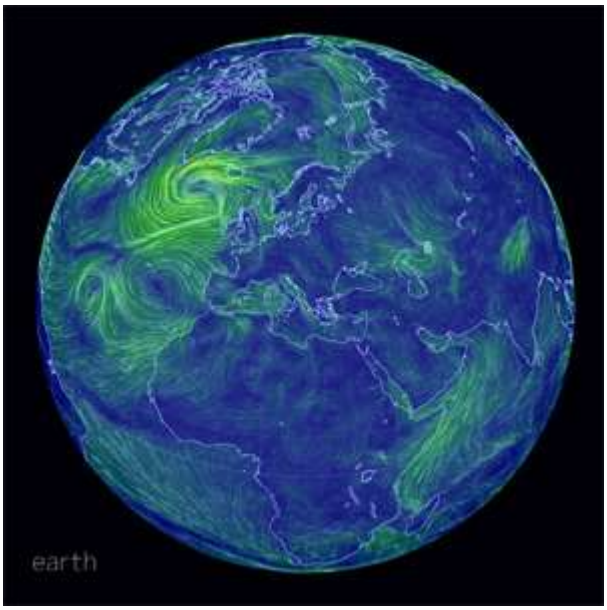

7. **Zabawa ruchowa z piosenką „Gimnastyka z Fruzią”** – trochę ruchu z muzyką: naśladowanie układu ruchowego lub wymyślenie własnego ☺ .

   https://youtu.be/3ucDVAsz_C0?list=RDD67CXHGNrjY

8. **Wykonanie karty pracy:** ćwiczenie spostrzegawczości - dopasowanie wiatraczków do ich cieni; określenie kierunków wiatru na podstawie rysunków drzew.

9. **Propozycja pracy plastycznej: „Skąd wieje wiatr?”** – wyobraź sobie, że jesteś meteorologiem pracującym na stacji meteorologicznej i badasz siłę i kierunki wiatru na naszej planecie. Przy użyciu kolorowych kredek lub flamastrów zaznacz na konturze Ziemi skąd wieje wiatr za pomocą kolorowych strzałek lub kresek (tak jak na prezentacji z punktu 6).

KARTA PRACY

1. Popatrz uważnie na obrazki. Połącz w pary wiatraczki z ich cieniami.

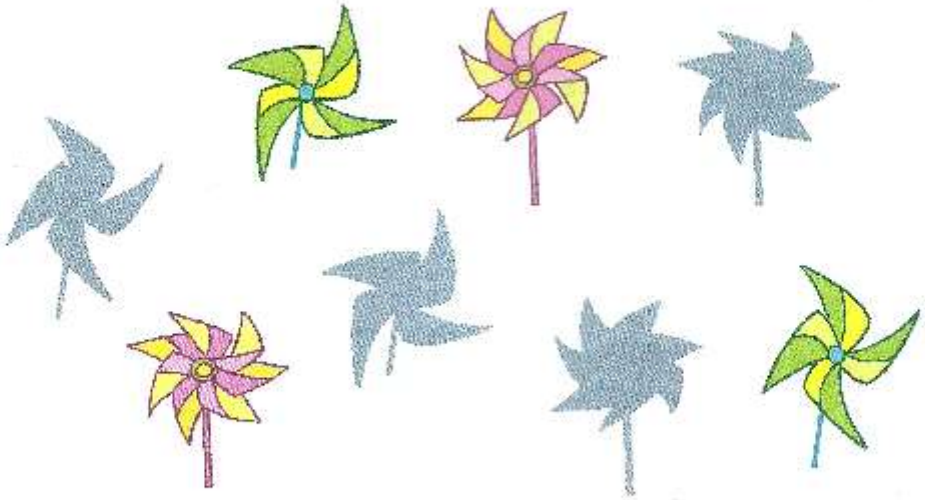

2. Kiedy wieje silny wiatr, drzewa wyginają się w różne strony. Popatrz na drzewa i narysuj nad nimi strzałki wskazujące kierunek wiatru.